

pemski poslanci hočejo oditi, pa tovarši jim branijo, pač škoda, kajti brez teh kričočev bi zbornice veliko leži zborovale. Okolo 20. decembra podajo se poslanci domov na praznike. Naš poslanec g. dr. Vošnjak je vprašal predsednika železniškemu odboru, kaj je s prošnjami za železnico. Spod. Drauberg-Celje. Predsednik baron Geedel mu je odgovoril, da je protnje prevzel nemški poslanec in odbornik Falke, pa še ni hotel poročati. Sedaj je upati, da se bode reč brže vršila, in je mogoče, da se od Drauberga nad Slov. Gradec do Celja potegne železnica. — Veselo znamenje, kako slovenstvo tudi uže v kranjskih mestih tal pridobiva, nam je novica iz Ljubljane, da je ondi 200 obrtnikov zborovalo in za celo Kranjsko osnovalo obrtniško zadrugo. Toda v odbor so izvoljeni sami iskreni Slovenci, ki bodo izvrstnega g. Horaka proglasili za predsednika. Slava kranjskim slovenskim obrtnikom. — Med ogerskimi poslanci je mnogo republikancev, nedavno je eden zahteval, naj se takšni ljudje, ki kralje in cesarje pobijajo, ne štejejo med zločince, ter ne izročujejo njihovim gospodskam v kaznovanje. Takšno govorjenje je res strašno in minister Tisza ga je sam zavračal. Hrvatski sabor se skliče dne 20. januarja drugega leta.

Vnanje države. Italijanska vlada je baje tirjala na Dunaji, naj bi mi odstopili južno Tirolsko. S tem je pa naletela hudo pri Bismarku in ga sedaj na vso silo tolaži, in obeta, poboljšati se. Tako pa ravna le, ker išče pri Bismarku zaslombe proti Francozom. — Na Ruskem delajo v Moskvi priprave za sijajno kronanje carja. — Bulgari in Rumuni se podpirajo drug drugega, da bi nadzorovanje brodarstva na Donavu sami izvrševali. — Turški sultan še vedno omahuje, kaj bi naj zastran zgubljene Bosne in Hercegovine storil. — Francozi in Angleži, pa tudi Španjolci se prepirajo zavoljo dežel v Afriki, vsak hoče svoj kos dobiti, a nobeden drugemu ničesar ne privoščiti; med Španjolci in Francozi je kaus zavoljo Maroke in temi in Angleži zavoljo Egipta. — Irci čedalje huje razsajajo zoper Angleže; skoraj vsaki dan pripeti se kakšen umor. Angleži pošiljajo vedno več vojske na Irsko. — Severni Amerikanci žugajo z vojsko, če bi Chilenci in Peruvijanci v južnej Ameriki ne hoteli kmalu potrebnega miru sklenoti. — V Arabiji razsaja kolera.

Za poduk in kratek čas.

Čitalnica mariborska.

(Govor g. profesorja Majcigerja ob 20letnici čitalnične.)

V. Sledeče leto je napravila Mariborska čitalnica zopet v Kartinovih prostorih veliko, lepo besedo, katero bi se morda po pravici gospejna imenovati mogla, kajti najbolj značivni značaj te besede je bilo sodelovanje prečastitih gospod slo-

venskih in českkih, ki so s prekrasnim petjem besedi vtisnile pečat milobe in krasote. Na prvem mestu naj bode tu imenovana Čehinja, gospodična Kleterjeva, ki je kot operna pevkinja graškega gledališča naprošena po čitavničnem odboru blage volje prišla in našo besedo z ginljivim svojim glasom poviševala. Druga Čehinja, kateri je čitavnica veliko dolžna, je bila častita gospa Wendlerjeva, ki je s premilim svojim glasom poslušalce pri tej besedi očarovala. Med Slovenkami naj bode tukaj častno omenjene kot izvrstne pevkinje pri ti besedi prečastita gospa obče znanega rodoljuba doktorja Dominkuša in pa grofica Thurn.

Krasna in velevažna je bila beseda sledečega leta 1865 in sicer dne 23. septembra prav Slomšekova beseda, velevažna posebno iz dveh oziror, prvič se je oti priliki vtemeljil fond za stavljenje Slomškovega spomenika in drugič so se takrat sošli skoraj vsi veljaki Slovenskega naroda v razne posvete in pomenkovanje. Zbrani so bili takrat Dr. Bleiweis, Kosta, Toman, Einspieler, Herman, Razlag in mnogo drugih. Njihovi pogovori so bili v marsičem zanimivi za Slovenski narod.

Sledila je potem leta 1866 tako imenovana gledališčna beseda, pri kateri se je v Kartinovi dvorani prvokrat igrala javno gledališčna igra. Predstavljali so namreč čitavnični udje veselo igró „Črni Peter“ predstavljeno in priredjeno od neumorno delavnega dr. Preloga. Kot igralci so se posebno odlikovali Br. Prelog, g. Dr. Berdajs in njegova častita gospa. To je bilo prej ko ne prva gledališčna igra, ki se je v Mariboru pred odličnim občinstvom javno igrala.

Ker je število Čitavničnih udov od dve do dve se množilo, je odbor leta 1867 sklenil se iz prijaznih pa pretesnih gospod Šramelnovih prostorov preseliti v prostorne sobane Čeligijeve: Gambriushale, kjer je čitavnica več let se dobro počutila. Ker pa je vendar mesto bilo nekoliko od roke in zvonaj mesta, se je čutila potreba društvo v mesto nazaj preseliti in tako je prišlo v gosp. Čeligijevo hišo sred mesta v tako imenovano „Grüb“. Zdaj je prišel oni nesrečni čas, ko je začel po Slovenskih pokrajinah veti duh zanikovanja in razdiranja. Tudi Mariborska čitavnica je pogubni upliv te nesrečne dobe čutiti začela. Bratovska zastopnost med udi je nehavala, veselje do društva ginilo in tako je prišlo skoraj do razpada. Tu se je pač pokazala na malem, slavna gospoda, resnica besede: „Sloga jači, nesloga tlači“. Prišlo je do razprodaje po dražbi se ve da dobrovoljni, velikega dela pohištva, katero je bilo poprej za drage denarje z velikimi žrtvami posameznih udov nakupljeno. Preselilo se je društvo v gostivnico g. Pomprejna, kjer pa je jela društvu popolnoma sapa pojemati. Nastopila je za Mariborsko čitavnico mrkla doba pravega mrtvila. Najboljši narodnjaki so se obupno in žalostno od nje obračali. (Dalje prih.)

Smešnica 50. Dokaz, da je hudič. — Mož in žena sta se prepirala, je-li hudič ali ne. Da je hudič, je mož ženi tako dokazal: Ko ne bi bilo hudiča, ne bi bilo pekla; ko ne bi bilo pekla, bi vsi v nebesa prišli, ko bi vsi v nebesa prišli, bi tudi ti tje prišla; ko bi pa ti v nebesa prišla, nebesa ne bi bila več nebesa; torej mora biti pekel in v peklu hudič. +

Razne stvari.

(*Izjava!*) Odbor katoliškega tiskovnega društva nikakor ne odobruje nego močno obžaluje nepri- merno polemiko dopisa iz Celja v 49. šte. „Slov. Gospod.“ Odbor.

(*Prečastni gospod Aleksander Sovič*) župnik pri sv. Trojici v Halozah, zadel je v dunajski stvarni loteriji glavni dobiček, ter dobi ono, od Njih Velikanstev cesarja in cesarice podarjeno, krasno mizno pripravo. Čestitamo izvrstnemu narodnjaku!

(*Senegačnikove žene*) pri Novi cerkvi niso za- strupili, ampak po razsodbi c. kr. komisije je bo- lezen imela toraj sedež v možganah, in poseben stan še mlade, komaj 9 mesecev omožene gospo- dinje, bil je tako nagle smrti kriv. Preden je leto obteklo, postal je Senegačnik že drugokrat udovec. Siromak!

(*Iz Ruš*) se nam piše, da je na Cinkovi gla- žuti oženjeni hlapec, po imenu Jernej Predan, iz Hoč doma, strašno smrt našel. Peljal je namreč drva za peč, steza je bila polska, voz se zvrne, hlapca dobi pod sebe ga stisne glavo mu pa zmučka, da je bil takoj mrtev. Oča trojnih otrok; nesrečna udova, kako jih bode preredita!

(*Nagla smrt.*) Na Sladkigori je 1. t. m. na- gloma umrl posestnik Matija Brenc 70 let star. Pravijo, da je celi dan drva sekal in pridno žganje pil, tako, da je zvečer domov prišel kar od mrtvouda zadet na klopi zaspal. Žalostno, da je tukaj toliko žganjarij in ljudstvo ta strup v svojo škodo brezumno pije. Bodi ta nesrečni dogodek posebno žganjepivoem v svarilo!

(*Dva lepoznavna lista*) imamo Slovenci. V Ljubljani izhaja „Zvon“ in v Celovci „Kres“. Obadva sta vrta lista, ter stane vsak 4 fl. za celo leto. 2 fl. za pol leta. Zvon ima mnogo lepe zabavne tvarine, Kres pa donša tudi znanstvene razprave. Priporočujemo obadva!

(*Slovenski uradovati*) sklenol je krajni šolski svet okolice celjske.

(*Pravico javnosti*) prejela je od ministerstva javna šola dekliška šolskih sester v Celji.

(*Potres v Zagrebu*) je bil dne 1. dec. prav močen pa škode in naredil.

(*V Trbovljah*) je premogov voz pal na de- lavca in mu rebra polomil.

(*Sodnijo prestaviti*) nameravajo iz Vranskega v Brašlovec in iz Gornjega grada v Mozirje. Ali to res kaže?

(*Odbor juž. štirsk. hmeljarskega društva*) vabi k občnemu zborovanju dne 22. dec. t. l. ob 1. uri popoldne pri „Kroni“ v Žavei.

(*Pri požaru na Dunaji*) je zgorel komis Ritter iz Maribora in slovenski dijak Jos. Mašek, pravn- nik, doma iz Radovljice na Kranjskem.

(† *August Šenoa*) najizvrstnejši pisatelj hr- vatski je umrl v Zagrebu.

(† *Janez Pražen*) župnik v Škalah je umrl star 75 let.

(*V Mahrenbergu*) je pri Hoedelnu pal hla- pec s štale v gumno in mrtev obležal.

(*V Žiberčah pri Omureku*) je 12letni učenec 7letno učenko na poti domov zgrabil in jej z no- žem vrat prerezal. Paglavec se še niti ne kesa.

(*Ustrelil*) se je „Schwabov“ knjigovodja v Ptui.

Loterijne številke:

V Trstu 10. decembra 1881: 89, 10, 5, 17, 67.
V Linci „ „ 43, 69, 36, 32, 60.

Prihodnje srečanje: 24. decembra 1881.

Preklie.*)

„Slovenski Gospodar“ je 8. decembra 1881 štv. 49 objavil popravek čast. gospoda opata, An- ton-a Vrečko, h koncu pa dostavil raznih opazk, v katerih se je zoper opata kar bodi krivega reklo; posebno pa, da podpira „freimaurerjim“ prijazno „Celjanko“, kar ni res. Podpisani ured- nik „Slovenskega Gospodarja“ obžalujem, da sem v svojem listu prostor dal imenovanim opazkam, in preklíčem vse, kar se je v „Slovenskem Gospo- darju“, štv. 49, in tudi v štv. 46 in 48 proti ča- stitemu gospodu Celjskemu opatu žalega pisalo. V Mariboru dne 15. dec. 1881. Dr. Lavoslav Gre- gorec, m. p., odgovorni urednik „Slov. Gosp.“

1—2 Orglarsko službo išče

priden, še mlad, orglar, doslušen vojak, samičen in spreviden z dobrimi pričali.

Adresa: Karol Šomandl pri sv. Jakopu v Slov. goricah. Pošta: St. Jakob in Wind-Büheln.

Očitna zahvala.

Podpisano cerkveno predstojništvo izreka gg. Dencelnovim sinovom v Mariboru za čisto do- neči zvon iz najboljšega bron, kterege so vlili letos za farno sv. Urha v Strojni, najtoplejšo za- hvalo in si šteje v veselje izvrstnega in v primeri z vrednostjo blaga ne dragega zvonarja vsim čast. cerkvenim predstojništvom na Slovenskem z dobro vestjo priporočiti.

Pri sv. Vrhu v Strojni 9. dec. 1881.

Josip Škerbine, farni oskrbnik.
Gašpar Rebernik, **Janez Šapek**,
cerkvena ključarja.

*) To doposlano objavimo, da listu in uredniku prihra- nimo tožbenske sitnobe, za katere nimamo ne časa pa ne denarjev, akoravno nam upanja na srečen izid ne manjka.